

Czym jest opieka paliatywna? Komfort podczas choroby nowotworowej

Opieka paliatywna to opieka, której celem jest poprawa jakości życia osób z poważną chorobą, taką jak rak. Leczy objawy i działania niepożądane oraz zajmuje się potrzebami emocjonalnymi, społecznymi, duchowymi i praktycznymi. Można ją stosować razem z leczeniem raka, na każdym etapie od rozpoznania. Różni się od hospicjum, a ubezpieczenie często ją pokrywa.

Czym jest opieka paliatywna

Ta strona wyjaśnia, czym jest opieka paliatywna, kto ją zapewnia i jak ją uzyskać. Opieka paliatywna to opieka, której celem jest poprawa jakości życia osób z poważną chorobą lub chorobą zagrażającą życiu, taką jak rak. Można ją stosować razem z leczeniem, którego celem jest wyleczenie raka. Można ją też stosować samodzielnie.

Opieka paliatywna patrzy na całego człowieka, nie tylko na chorobę. Celem jest zapobieganie objawom i działaniom niepożądanym lub ich leczenie tak wcześnie, jak to możliwe. Dotyczy to skutków choroby i jej leczenia. Obejmuje też związane z nimi problemy psychologiczne, społeczne i duchowe.

Opiekę paliatywną możesz otrzymać w szpitalu, w poradni, w placówce opieki długoterminowej lub w domu. Kieruje nią uprawniony pracownik opieki zdrowotnej. Może ją otrzymać każdy, niezależnie od wieku i stopnia zaawansowania choroby.

Wiele tych samych metod, które leczą raka, może też pomóc Ci czuć się lepiej. Lekarze mogą podać chemioterapię lub radioterapię, aby spowolnić wzrost guza, który powoduje ból. Operacja może usunąć zmianę uciskającą nerwy.

Kto ją zapewnia

Opiekę paliatywną zwykle zapewniają specjaliści opieki paliatywnej. To pracownicy opieki zdrowotnej ze specjalnym przeszkoleniem, a czasem z certyfikatem. Skupiają się na fizycznych, emocjonalnych, społecznych i duchowych problemach, z którymi mogą mierzyć się osoby chore na raka.

Ci specjaliści często pracują w zespole. Mogą do niego należeć lekarze, pielęgniarki, dietetycy, farmaceuci, terapeuci zajęciowi, fizjoterapeuci, kapelani, psychologowie i pracownicy socjalni. Zespół opieki paliatywnej współpracuje z Twoim zespołem onkologicznym, czyli zespołem

leczącym Twojego raka. Razem kierują Twoją opieką i wspierają możliwie najlepszą jakość życia. Wspierają też opiekunów, pomagają członkom zespołu opieki zdrowotnej w komunikacji i prowadzą rozmowy o celach opieki.

Czym się zajmuje

Skutki raka są u każdego inne. Dlatego opieka paliatywna może odpowiadać na szeroki zakres potrzeb:

- **Fizyczne.** Do objawów, którymi można się zająć, należą ból, zmęczenie, utrata apetytu, nudności, wymioty, duszność i bezsenność.
- **Emocjonalne i radzenie sobie.** Specjaliści mogą zapewnić zasoby pomagające w uczuciach, które towarzyszą rakowi, takich jak depresja, lęk i strach.
- **Duchowe.** Po rozpoznaniu raka ludzie często głębiej szukają sensu. Ekspert opieki paliatywnej może pomóc Ci zgłębić Twoje przekonania i wartości. Celem jest poczucie spokoju lub akceptacji, które pasuje do Twojej sytuacji.
- **Potrzeby opiekunów.** Rodzina i przyjaciele też mają zmieniające się potrzeby, a wielu opiekunów czuje się przytłoczonych. Specjaliści mogą pomóc opiekunom radzić sobie i uzyskać potrzebne wsparcie.
- **Potrzeby praktyczne.** Mogą pomóc w sprawach finansowych i prawnych, pytaniach o ubezpieczenie i problemach w pracy. Mogą też pomóc w rozmowach o celach opieki i o dyspozycjach na przyszłość (advance directives).

Opieka paliatywna i hospicjum to nie to samo

Opiekę paliatywną można stosować na każdym etapie opieki onkologicznej, od rozpoznania aż do końca życia. Opieka hospicyjna zaczyna się później. Rozpoczyna się wtedy, gdy wyleczenie nie jest już celem, a jedynym celem jest jakość życia.

Opieka paliatywna może pomóc pacjentom i ich bliskim w przejściu do hospicjum. Przygotowuje ich na fizyczne zmiany pod koniec życia. Pomaga im radzić sobie z różnymi myślami i emocjami. Zapewnia też wsparcie członkom rodziny i opiekunom.

Jak uzyskać opiekę paliatywną i jak za nią zapłacić

Onkolog lub ktoś z zespołu onkologicznego to pierwsza osoba, której warto zadać pytanie o opiekę paliatywną. Może skierować Cię do specjalisty opieki paliatywnej, w zależności od Twoich potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Niektóre krajowe organizacje prowadzą listy świadczeniodawców według stanów.

Prywatne ubezpieczenie zdrowotne zwykle pokrywa usługi opieki paliatywnej. Medicare i Medicaid także płacą za niektóre rodzaje opieki paliatywnej. Zakres pokrycia przez Medicaid różni się w zależności od stanu. Jeśli nie masz ubezpieczenia lub nie jesteś pewien(-na) swojego zakresu ochrony, poproś o pomoc pracownika socjalnego lub doradcę finansowego szpitala.

Badania potwierdzają wartość opieki paliatywnej. Badania pokazują, że może ona korzystnie wpływać na zdrowie i samopoczucie pacjentów i rodzin. Niektóre badania dotyczyły włączenia opieki paliatywnej wkrótce po rozpoznaniu zaawansowanego raka. Wykazały, że może ona poprawić jakość życia i nastrój. Może nawet pomóc ludziom żyć dłużej. Amerykańskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej (American Society of Clinical Oncology) zaleca, aby wszyscy pacjenci z zaawansowanym rakiem otrzymywali opiekę paliatywną.

Rozmowy o planowaniu

Powiązane poradniki dotyczące planowania to kiedy rozważyć hospicjum, rozmowy o celach opieki oraz zlecenia DNR a opieka onkologiczna. Te strony to edukacyjny punkt wyjścia do rozmów z zespołem opieki.

Na podstawie wiarygodnego źródła

To tłumaczenie treści edukacyjnych na prosty język, oparte na źródle: Narodowy Instytut Raka. Aby uzyskać pełne i aktualne informacje, przeczytaj oryginalne źródło. Tylko do celów edukacyjnych — to nie jest porada medyczna. Zawsze rozmawiaj ze swoim zespołem opieki.

Narodowy Instytut Raka: cancer.gov/about-cancer/advanced-cancer/care-choices/palliative-care-fact-sheet

Zaktualizowano: 2026-08-09

Masz prawo do bezpłatnego tłumacza. Szpitale i przychodnie w Stanach Zjednoczonych, które otrzymują fundusze federalne, muszą zapewnić wykwalifikowanego tłumacza bez żadnych kosztów dla Ciebie. Możesz o niego poprosić w recepcji lub przed wizytą. Nie musisz prosić członka rodziny ani dziecka, aby tłumaczył za Ciebie.

Online: cancerexplained.org/languages/pl/palliative-care

Przetłumaczono z angielskiego artykułu na cancerexplained.org. Wersja angielska jest tą, która została sprawdzona ze źródłem.

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

Można bezpłatnie drukować, kopiować i udostępniać bez zmian. Nie trzeba prosić o pozwolenie. Prosimy nie zmieniać treści medycznych. Źródło: cancerexplained.org. Informacje edukacyjne, nie porada medyczna.